

V SKRAJNI SILI BO TUDI RUSIJA POSEGLA VMES

VOROŠILOVO SVARILO JE NAPRAVILO NA VLADE ZELO MOGOČEN VTIS

Ruska politika je zaenkrat še najbolj jasna. — Nevarnost za Anglijo in Francijo. — Položaj se bo najbrž tako zaobrnil, da bo Rusija v kratkem času v vojni na dveh frontah. — Govorice o sporazumu med Francijo in Japonsko so bile uradno zanikane. — Rdeča armada se naglo pripravlja na vojno.

WASHINGTON, D. C., 24. februarja. — Za svarilom ruskega vojnega komisarja generala Vorošilova, da naj bo armada pet milijonov vojakov pripravljena za boj, tiči bojazen, da bo Rusija v kratkem času v vojni na dveh frontah.

Kot domnevajo diplomati, ima Japonska v svojem načrtu zavzeti severni (ruski) del otoka Sahalina, sibirsko pomorska pristanišča in mogoče celo pokrajino ob reki Amur. Odvisno je samo od generalnega štaba, da določi, kdaj je primeren čas da udari.

Ravno tako tudi sovjetska vlada javno dolži veslesile, da komaj čakajo, da udarijo na sovjetsko republiko.

In katera priložnost bi jim bila bolj dobrodošla, kot da bi se Rusija bojevala pet tisoč milj daleč v Aziji?

Skrivnostno zagrinjalo odeva zadržanje treh velikih evropskih držav, ki imajo velike interese na Daljnem Istoku, to so Anglija, Francija in Rusija.

Zlasti se opazja, da Anglija in Francija zelo plašno obravnavata položaj v Aziji, četudi je Japonska proti Kitajski kršila vsa mednarodna prava, Rusija pa je ves čas skoro popolnoma molčala.

Kaj je za francoskim in angleškim stališčem, se more samo domnevati. Govorice o sporazumu z Japonsko, so bile uradno zanikane. Bolj pa je razumljivo stališče Rusije. Do skrajne meje se boji, da bi bila napadena.

Kot izgleda, se želi Rusija za vsako ceno izogniti vojni. V prihodnjih dveh ali treh letih bo pripravljena. Njen petletni načrt bo do tedaj izvršen. Potem bo mogla hraniti svoje prebivalstvo in oskrbovati veliko armado z živili in municijo. Do tedaj bodo njene finance tudi boljše urejene.

Zanesljiva notranja poročila naznanjajo, da so sovjetski uradniki zelo razburjeni zaradi Japonskega napada na Kitajsko, dasi na zunaj kažejo največjo brezbriznost. Celo časopisi zelo brezbrizno pišejo o vojni, kakor ne bi Rusije prav nič brigalo.

Toda pod odejo brezbriznosti se rdeča armada naglo pripravlja za vojno; municijske tovarne delajo noč in dan.

Rusi še niso pozabili, da je leta 1904 Japonska najprej udarila in šele pozneje napovedala vojno.

Ruska mornarica je bila pred Port Arthurjem potopljena dva dni prej, predno je Japonska napovedala vojno.

Rusi se tudi spominjajo, da je Japonska leta 1918 vrgla v Mandžurijo 60.000 vojakov pod pretezo, da reši nekaj bataljonov češke vojske, ki so bili vsled ruske revolucije osamljeni. In vzelo je pet let, predno je Japonska odpoklicala svojo vojsko iz Sibirije.

Japonska poželjivo gleda na vzhodno-sibirski planjave, ki so rodovitne, poleg tega pa vsebuje zemlja neizmerne zaklade zlata, olja, bakra, svinca, magnezija in raznih drugih kovin in v taki množini, da bi s to posestjo bila Japonska nepremagljiva, bodisi na suhem ali na morju.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki — Naročajte ga!

Konvencija butlegerjev v Halifaxu

STIMSON OPOZARJA JAPONSKO

Ameriški državni tajnik pravi, da je Japonska prekršila pogodbo, sklenjeno med devetimi silami.

Washington, D. C., 24. febr. — Državni tajnik Stimson je skrbno sestavil izjavo, s katero je pojasnil stališče Amerike napram Kitajski in Japonski. Rekel je, da se Amerika zavzema za politiko odprtih vrat na Kitajskem ter da ne bo priznala nobenih koncesij, katere bodo Kitajski s silo odvzete.

Stimson pravi, da noče nastopiti kot razsodnik med Kitajsko in Japonsko, obenem pa dostavlja, da se pod nobenim pogojem ne strinja s sedanjo situacijo, ki je v direktnem nasprotju z obveznostmi, ki so določene v pogodbi, sklenjeni med devetimi silami.

Nadalje pravi Stimson, da sta pogoda, sklenjena med devetimi silami, in pa washingtonska pogodba, ki določa, koliko bojnih ladij naj ima kaka država, medsebojno odvisni ter druga drugo izpolnjujeta.

Iz note se da spoznati, da so Združene države naklonjeni Kitajski ter da so pripravljene pomagati pri organiziranju močne in Združene Kitajske.

PADANJE ROJSTEV V NEW JERSEY

Trenton, N. J., 24. februarja. — Zdravniški državni departament naznanja, da so rojstva otrok v letu 1931 zaostala za 6% za letom 1930.

V celi državi je bilo rojenih 64.050 leta 1931, ali 4150 manj kot leta 1930.

DIJAKI ZA ŽENITEV ZA DENAR

Eugene, Ore., 24. februarja. — Gorko je bilo okoli oregonskega vseučilišča, toda dijaki se niso nagnili k ljubezni.

Na vprašanje, kako "dekletje" bi poročili, je 90 odstotkov dijakov odgovorilo, da bi poročili žensko, staro 60 let, ako bi imela milijon dolarjev.

Blizu toliko odstotkov dijakov je odgovorilo, da bi se poročili za denar. Ljubezen pa se lahko obesi na kol.

KANADSKO PREBIVALSTVO RASTE

Ottawa, Ontario, Canada, 24. februarja. — Po zadnjem štetju v Canadi, ki se je vršilo lansko leto, ima Canada 10.374.196 prebivalcev v primeri z 8.788.483 leta 1921. Prebivalstvo je v desetih letih naraslo za 1.585.713 prebivalcev ali 18.04 odstotkov.

Prince Edward otoki, Nova Scotia in severozapadne države so nazadovale v prebivalstvu, druge države pa so napredovale.

PREMOGOVNI BARONI ZA NIŽJE PLAČE

Konference z unijami se bodo vršile v Springfield, Ill. — Konkurenca s premogovniki v West Virginiji.

Chicago, Ill., 26. februarja. — Illinoiski premogovni baroni so imeli tukaj veliko zborovanje, na katerem so sklenili zahtevati od premogarjev, naj se zadovolje s 40 odstotnim skrčenjem mezd.

V torek se je vršila v Chicagu konference med zastopniki raznih premogarskih organizacij in uradniki illinojske državne delavsket federacije.

Prihodnji teden se bodo ta posvetovanja nadaljevala v Springfield, Ill.

Premogovni baroni hočejo delavcem mezde tako znižati, da jim bo mogoče konkurirati s skebskimi premogovniki v West Virginiji in Kentucky.

Iz premogarjev hočejo napraviti pravete kulije, niti na misel jim pa ne pride, da bi znižali cene premogu.

POL MILJONA PISEM IZ MT. VERNONA

Washington, D. C., 24. febr. — Oddelek za izdajanje poštnih znamk ceni, da je bilo v ponedeljek, 22. februarja, ko je cela dežela obhajala dvestoletnico Washingtonovega rojstva, v Mt. Vernon, Va., kjer je Washington preživel večino svojega življenja, prodanih nad pol milijona poštnih znamk.

ZLATO JE PADLO V MORJE

Cherbourg, Francija, 24. febr. — Parnik Berengaria je pripeljal iz New Yorka 40 sodov zlata. Pri razkladanju se je železna vrva utrgala in v morje je padlo šest sodov. En sod se je razbil in zlato se je streslo v morje.

Potapljači so dvignili pet sodov, zdaj pa še iščejo ostalo razstreseno zlato.

Parnik Berengaria je vozil zlati tovor v vrednosti 24 milijonov dolarjev in je bil namenjen za Francosko državno banko v Parizu.

"DAIDO" NOVO IME MANDŽURIJE

Mukden, Mandžurija, 24. febr. — Nova mandžurska država, katero so postavili pristaši Japonske, se bo imenovala Daido, kar pomeni "Velika zvezda". To ime je določil odbor za neodvisnost Mandžurije. Daido bo ustavna demokracijska država s poslanskim zbornikom. Vsako leto bo narod volil svojega predsednika. Glavno mesto bo Čangčun.

(Poročila zadnjega tedna so naznanila, da bo ime nove države Ankuo, dežela miru, in da bo prejšnji kitajski cesar Henry Pu-yi imenovan za celo življenje za vladarja te države. — Op. ured.)

BOJI MED KITAJCI IN JAPONCI

Ko so se hoteli Japonci izkrcati v inozemski naselbini, jih je začela kitajska artilerija obstreljevati.

Šanghaj, Kitajska, 25. febr. —

Ko so se hotele danes japonske čete izkrcati v inozemski naselbini, so jih pozdravili Kitajci s topovskimi streli. Istočasno je kitajski župan Šanghaja, Wu Teh Šen, vložil pri ameriškem generalnem konzulu oster protest, ker se japonsko vojaštvo trajno poslužuje inozemske naselbine. Japonci so izkrcali tam že dosti svojega vojaštva, topov, strojnih pušk in drugega vojnega materiala.

Župan je nadalje nasvetoval inozemcem, naj se umaknejo iz one mestne četrti, katero so zasedli Japonci, češ, da ne prevzame nobene odgovornosti za njihovo lastnino in za njihovo življenje.

Kitajska artilerija je obstreljevala danes oni del pristanišča, v katerem se nahaja japonski konzulat. Izstrelki so razdejali več pomolov.

Nadaljnji boji so se vršili včeraj pri Čenju in Lunča železniških postajah.

V akciji so bila japonska in kitajska letala. Japonci so se morali slednje umakniti.

SMRT SLAVNE OPERNE PEVKE

Johanna Gadske je bila slavna pevka Wagnerjevih oper. — Izgubila ugled vsled patriotizma. Ponesrečila z avtomobilom.

Berlin, Nemčija, 24. februarja. — Slavna operna pevka, Johanna Gadske, katere sloves je zatonil vsled njenega nemškega patriotizma tekom svetovne vojne, je umrla vsled poškodb, ki jih je doživela pri avtomobilski nesreči.

Avtomobil, katerega je vodila Mrs. Geraldine Bangs iz New Yorka, se je zadel v voz poulične železnice. Tri druge osebe, ki so bile v avtomobilu, so bile ranjene.

Mrs. Bangs je bila takoj po nesreči operirana in zdravniki pravijo, da je tudi njeno življenje v nevarnosti.

Mož gospe Gadske, kapitan Hans Tauscher in njena hči gospa Charlotte Busch nista bila nevarno poškodovana.

Gadske je prišla v New York na povabilo Walterja Damroscha leta 1895 brez kakšnega evropskega priznanja, toda v kratkem času je postala primadona na Metropolitan operi v New Yorku. Pozneje je bila slavljena kot najboljša pevka Wagnerjevih oper.

Vojni oblaki pa so zasenčili njeno kariero, ker je bil njen mož obdolžen, da je skušal razstreliti Welland kanal. Bil je sicer oproščen, toda njena zvezda je zatohnila.

ZNAČILNO ZBOROVANJE SE VRŠI ZA ZAPRTIMI VRATI

HALIFAX, N. S., 24. februarja. — Danes se je začela tukaj konvencija butlegerjev, ki so dospeli sem iz Združenih držav. Navzoči so tudi zastopniki raznih družb, ki izdelujejo oziroma prodajajo pivo, žganje in vino. Posvetovali se bodo kakšnih sredstev naj se poslužijo, da bodo čimbolje izvedli svoje "plemenite eksperimente". Konvencija bo trajala več dni.

Dasiravno se vrše vsa posvetovanja za zaprtimi vrati, so vendarle prodirle nekatere podrobnosti v javnost.

Tako se je naprimer izvedelo, da so ameriški butlegerji veliki patriotje ter da se pri svojem poslu ne poslužujejo ameriških ladij. Skoro vse butlegarske ladje so namreč tujezemskega izvora.

Washingtonski prodajalci žganja so konvencijo brzojavno pozdravili.

Neki tihotapec je poslal sledečo brzojavko:

Po zahtevu admirala Billarda, ki brani ameriško obal proti tihotapcem je ob atlantiški obali 186 večjih in manjših ladij, ki že več let uspešno bombardirajo obal s polnimi steklenicami importiranega žganja. Najhujše tozadeno obstreljevanje se vrši pri Nantucket.

Delegatje, ki so nastanjeni v hotelih Lord Nelson in Nova Scotia, so zborovali pozno v noč, narkar je bila konvencija odgodena do jutrišnjega dne.

METULJI OKUŠAJO SKOZI NOGE

Minneapolis, Minn., 23. febr. — Almeda Anderson, ki je ravnokar dovršila Minnesota vsenčilišče, je po daljšem opazovanju dognala, da imajo metulji svoj okus v nogah. Kot pravi Miss Anderson, je okus v nogah metuljev tako zelo občutljiv, da je 1600-krat večji kot pa pri ljudeh.

"MRTVI" SE JE ŠEL ZAHVALITI

Attica, Ind., 24. februarja. — Nathan Hardesty je obiskal nekatere svoje prijatelje, da se jim osebno zahvali za venco, ki so mu jih poslali, ko so lanskega poletja pomotoma izvedeli, da je umrl.

ŽENSKÉ BODO VLADALE MESTO

Aurora, Ill., 24. februarja. — 29. februarja bodo ženske prevzele mestno upravo. Za en dan bo ženska župan, načelnik policije, poveljnik gasilcev in urednik listov. Ženske bodo vodile vse trgovine, bodo vodile promet po ulicah in vozile poulične železnice. To idejo je sprožila trgovska zbornica za prestopno leto.

SMRTNA KOSA.

V Little Falls je umrla včeraj Mrs. Gertrude Susman, svakinja tamošnjega uglednega rojaka Mr. Franka Masleta. Pokojnica je bila zelo priljubljena in obče spoštovana v naselbini. Sorodnikom izrekamo naše iskreno sožalje.

ŠVEDSKI PRINC SE JE POROČIL

Švedski princ Lennart se je odpovedal kraljevskemu častem. — Poročil bo navadno meščanko.

London, Anglija, 24. februarja. — Pahnjen iz naročja svoje kraljevske družine vsled ljubezni do navadne meščanke je švedski princ Lennart pripeljal s seboj svojo izvoljenko v London, kjer jo bo poročil.

Pripeljala sta se na Victoria postajo v tuje mesto, katerega prej še nista videla. Nobenega zastopnika švedskega poslanstva ni bilo, da ju sprejme, temveč samo dva uslužbenca hotela.

Fotografi so ju skušali fotografirati, toda 20 let stara Karin Niswandt je skrla svoj obraz na prsi svojega zaročenca.

Tako sta se odpeljala v najboljši hotel, kjer je do istega dne stanovala slovita ameriška filmska igralka Gloria Swanson.

Karini ne ugaja v Londonu, — je rekel princ njujenima dvema tetama in stricu, ki so skupno z njima prišli v London.

Princ Lennart časnikarskim poročevalcem ni hotel povedati, kako obsežen je razdor med njegovim očetom princem Viljemom in starim očetom, kraljem Gustavom.

Princev oče ne bo prišel k poroki in takoj nato bosta poznana na pod imenom Bernadotte. Nastanila se bosta na otoku sredi Bodenskega jezera, ki spada pod Švico, daleč od svoje domovine.

Princ pravi, da je svojo nevesto spoznal leta 1925.

Bila je majhna deklica, stara 13 let, — je rekel princ. — Spočetka mi zanj ni bilo mar, pozneje, pa sem jo videl v povsem v drugi luči in leta 1927 sem sklenil, da jo poročim.

Imela sva toliko zaprek in izgledalo je, kot da ta trenutek ne bo nikdar prišel. Toda napravil sem svoj sklep. Medtem je tudi moj oče napravil svoj sklep in ker se ne moreva poročiti na Švedskem brez kraljevega dovoljenja, sva prišla tu-sem.

Moja mati, ruska velika knežinja Marija, ki se sedaj nahaja v Ameriki, razume. Po ženitovanjskem potovanju bova najbrže šla v Ameriko.

Mati prince Lennarta bo prišla iz Amerike okoli 3. marca, da bo navzoča pri poroki v Londonu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers
14 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo da se nam tudi prejšnje bivališče naznari, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Te dni smo poslali v Ljubljano 51. pošiljatev za Dom slepih. Tvorijo jo prispevki rojakov:

Mary Jerman, 617 Bonie Beach, P. O., Los Angeles, Cal.	\$ 1.00
Nabrano na svatbi Mr. & Mrs. T. Kokalj, New York, N. Y.	\$12.00
E. Ketz, P. O., Bayou, Tex.	\$ 1.00
Michael Chok, R. 1, Middlebranch, O.	\$ 1.00
Mrs. Mary Stassich, 135 W. 101 St., New York, N. Y.	\$ 1.00
Mrs. Mildred Jevich, Box 246, Calumet, Minn.	\$.50
John Kromar, R. F. D. 1, Eldred, Pa.	\$.50
Joseph Kebe, Greensburg, Pa.	\$10.00

Skupaj ... \$27.00

Zaradi slabih razmer in splošne depresije smo v zadnjem času opustili agitacijo za prepotrebni Dom slepih.

Naši ljudje zamorejo biti srečni, če imajo za najpotrebnejše — za hrano, obleko in društva — zato bi ne bilo umetno, pozivati jih, naj kaj darujejo v kak drug namen, pa naj bo namen še tako blag.

Trdno smo pa prepričani, da se bodo razmere v doglednem času izboljšale, in tedaj bomo agitacijo obnovili.

Če pa zamore kdo navzlic depresiji poslati kak dar, naj ga pošlje. Vsak še tako majhen prispevek, bo s hvaležnostjo sprejet.

SRAMOTNA IGRA

Pred senatnim odborom za sodnijske zadeve se je odigral prejšnji teden sramoten prizor.

Člani odbora so bili prisiljeni poslušati sramotenja, ki jih je naperil neki bivši kaznenec proti uglednemu sodniku, katerega je imenoval predsednik Hoover za člana najvišjega zveznega sodišča.

Leta 1924 se je moral v New Yorku zagovarjati pred porotnim sodiščem William H. Anderson, superintendent Antisalonke Lige. Zagovarjati se je moral zaradi ponarejevanja in sleparije. Spoznan je bil krivim po tretjem redu.

Anderson, ki se je ponosno nazival carja prohibicije, ki je preganjal vse, kateri niso trobili v njegov rog, Anderson, ki je znal ustrahovati skoro vsakega narodnega zastopnika, je bil pri tisti priliki poslan v ječo.

Vsi trezno misleči državljani so se globoko oddahnili, misleci, da bo možak utihnil za vedno.

Toda Andersonu ni mogoče tako zlepa zavezati jezika.

On se še vedno snafra za preganjanega nedolžnega človeka in je prepričan, da je postal žrtev politične zarote.

Duška svoji jezi si daje s tem, da vlačijo po blatu imena uglednih mož, ki niso ničesar drugega storili kot svojo dolžnost.

Ko je imenoval predsednik Hoover za člana najvišjega zveznega sodišča obče spoštovanega newyorškega sodnika Benjamin N. Cardozo, je zaslužil Anderson ugodno priliko, da ga osramoti in napade.

Proti temu imenovanju je odločno nastopil in zahteval, naj bo zaslišan pred tozadevnim senatnim odborom.

Razen Andersona ni nihče ugovarjal imenovanju. In v čem so obstajali njegovi očitki?

Rekel je, da je postal leta 1924 žrtev politične zarote, katero so skovali tedanji governor Alfred E. Smith, tedanji zvezni senator Robert Wagner in menda tudi sodnik Cardozo. Senatorje je skušal prepričati, da so ga ti možje po nedolžnem spravili v ječo.

Člani senatnega odbora se seveda niso menili za ta utolcevanja, ampak so soglasno odobrili imenovanje.

Dopisi.

Selo Moste pri Ljubljani.

Dodatno k mojemu poročilu glede Doma slepih v Ljubljani, ki je bilo objavljeno v Glasu Naroda 15. januarja t. l. podam danes račun o Ameriškem fondu. Ameriški fond, ki je naložen v Mestni hranilnici ljubljanski kot najbolj varnem hranilniščem zavodu bi znašal danes ... Din. 561,935.41

Odštevisi prispevek za nakup zemljišča Din 125,000.00.

Prispevek za koleke za kupno pogodbo Din 2,555.00.

Za bančne stroške Din 15.41.

Skupaj ... Din. 127,570.41

Preostane v hranilnici še ... Din. 434,365.00

Polletni račun, ki izkazuje ta preostanek se nahaja v rokah g. Benedika, upravitelja Glas Naroda, ki ga bo gotovo rad vsakemu zainteresentu pokazal.

Računa o tukajšnjem fondu nimam, sicer pa tudi ne bi bil natančen, ker ne moremo podedovati hišo na Zaloški cesti pred letom 1935 prodati, to pa radi tega ne, ker imajo nekatere osebe vključeno služnost stanovanja po stari ceni do leta 1935.

Ker nam je ban dr. Marušič banovinsko pomoč obljubil, je upanje, da se bo po dolgih letih le enkrat dosegel zaželeni cilj, za katerega so ameriški Slovenci v toliko meri prispevali.

Na Sv. Treh Kraljev dan je umrla v St. Vidu nad Ljubljano v 77. letu svoje starosti po kratki mučni bolezni gospodična Ivanka Sakser, sestra Mr. Frank Sakserja. Bil je to hud udarec za Mr. Sakserja, ki je v svoji bolezni privezan na posteljo in se ni mogel udeležiti pogreba. Da je bila pokojna splošno priljubljena, pokazal je njen pogreb. Poleg domačinov, ki so bili v velikem številu, videl sem tudi v sprevodu več ljubljancev in drugih. Bila je na pogrebu gospodična Mara Benedik, nečakinja Mr. Benedika iz Kranja, iz Ljubljane prijatelj Grom, Mr. in Mrs. Jakob Gorjanc, Mrs. Čušnik, primarij Leonišča dr. Kraje in tudi Domžale je zastopal mlad Američan z očali, ki je igral enkrat pri slovenski godbi v New Yorku, ko je ime pa ne vem. Iz Ribnice je prišla gospa Angela Lovšin, vključno skrajno neugodnem vremenu.

Na zadnji poti je spremljala pet duhovnikov, vsak je bil pred pogrebom mašo, tako da so bili vsi altarji farne cerkve v St. Vidu naenkrat zasedeni.

V sirotišnici v Ljubljani je umrla gospa Antonija Toman v 85. letu svoje starosti. Bila je rodom Slovačinja in vdova po Aleksanderu Tomanu. Gotovo se je bojo nekateri Slovenci v New Yorku in Chicago spomnili.

V Novem mestu je umrl sodni upokojenec Ignacij Markič. Star je bil 76 let. Rojen je bil v Ihanu in je v New Yorku gotovo več

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE

za letos so

razprodane

ZA
DRUGO LETO

IZDA PA DRUŽBA ZOPET

ŠTIRI KNJIGE in sicer —
VODNIKOVO PRATIKO za leto 1933,
DVE PRIPOVEDNI IN ENO POUČNO
KNJIGO. — Članarina stane samo \$1.—
in kdor nam torej pošlje \$1.— do konca
marca 1932 bo prejel te knjige iz
starega kraja, kakor hitro bodo gotove.

"GLAS NARODA" 216 West 18th St., New York, N. Y.

Slovenec, ki se vedno vesela in dobrodušnega Naceta spominja. Ima pa tudi v Clevelandu, Ohio, sorodnike.

Naj vsi v miru počivajo!

*

Mrs. Rosie Gosar se je te dni vrnila iz Amerike, kjer je prisostvala novi maši, ki jo je pel njen pastork g. Ciril Gosar. Ker je z ozirom na to, da je njena sestra v Vojniki opasnobolela, je prehitro opotovala, nisem prišel z njo v Ljubljani v stik.

Včeraj me je posetil Mr. Leopold Skerl iz Viča pri Ljubljani, ki je stanoval v Pittsburghu. Pa na Madison Ave. N. S. Pozdravlja vse svoje tamošnje prijatelje, vendar se pa v kratkem ne vrne, ker je zaprosil za podaljšanje svojega potnega lista.

Rojak Frigi, ki ima na Glineah dobro gostilno, je zdrav, čil in vesel in pozdravlja prijatelje v Brooklynu, N. Y. Istotako pozdravlja moj sosed Erbežnik, ki je skoro vso Ameriko prebrodil, vse svoje prijatelje, posebno pa Clevelandčane.

*

Božidar Jakac, znan slikar in popotnik, ki se je nahajal dve leti v Ameriki in je razstavil čez 200 svojih del, z redkimi izjemami same paste, priznati se mora in vsa javnost tudi prizna, da je prvovrstni umetnik, ki ga je priznala tudi ameriška javnost, vendar se mi pa nekaj od njega ne dopada. V njegovih predavanjih je označil Ameriko kot svet brez duše in srea. V vseh slojih da se nahajata brezmejni hlad in brezsrčnost. Upam, da pri tem ni mislil na naše rojake, pri katerih je bil ne samo v Clevelandu, ampak tudi drugod ljubeznjivo sprejet. Uverjen sem, da tudi dolarji, ki jih je sicer zaslužil, niso bili tako mrzli, da jih ne bi zamogel v roki ali pa v žepu obdržati.

*

Danes je pustni torek. Prišlo mi je že več prijateljev čestitat. Oddolžil sem se jim takoj in jim želel, da bi ostali vsi še tudi prihodnje leto tako prismuknjeni, kakor so bili dosedaj.

Z ozirom na slabe gmotne razmere, ni bilo letos v Ljubljani toliko predpustnih veselice, kakor druge čase. Vendar se je pa vsakdo lahko najedel krofov, svinjske glave s kislim zeljem, potie in enakih dobrin. Ako pa kdo išče krizo, jo težko najde. Gostilne so

posebno ob sobotah nabito polne, v kavarnah ne dobiš ob sobotah popoln nič nikakega kotička, v kino so vsi prostori zasedeni, opera in gledališče se tudi nimata glade obiska pritoževati, dalmatinsko vino se toči že po 8 dinarjev liter, tako da si človek pač več želi ne more. Sino pač zadovoljni in srečni ljudje, ki vključno vsem neprilikam in revščini upamo na dobre čase in se držimo nemškega izreka: "Und wenn der ganze Schnee verbrennt, die Asche muss doch bleiben". (In če ves sneg pogori, pepel mora le ostati).

Pozdrav!

Joža.

Barberton, O.

Cenjeni g. urednik: V naši naselbini imamo kar tri ali štiri zabavne klube. Lahko jih pa tudi imenujete po volji "kulturne". K tem bi prišleval za enkrat dva kluba, in to: Dramatični klub ter Pevski oktet "Javornik". Ostala zabavna kluba sta pa tukajšnji "Jagerski" klub in Klub "vesel." (?) Kraševceve. Te štiri klube sem se namenil nekoliko opazovati, ter vam (oziroma Zgagi) od časa do časa nekoliko poročati, in to je bolj od slabe strani, ako jo je sploh kaj, ker kadar je kaj lušnega, vam je itak vse na zvon prišle, predno se jaz pripravim do pisanja.

Sicer smo imeli pred nekaj časa tukajšnjega poročevalca, ki je poročal večinoma o tukajšnjih "jagrih" in to v A. D. pod rubriko "Daljnogled". Kot pa vse kaže, je menda zalutal dotični daljnogled v koruzo, ali mu je pa nekje v Wisconsinu zamrznil Vsaj od tistega časa, ko je z svojim daljnogledom lovil srnjake, ni več čuti o njem.

Radi tega ga, upam, da po vsej pravici, smatram za "slakerja" ter takorekoč nadaljnem njegovu započeto delo, z izjemo, da vse

ZENE! Ako imate izostalo, nedostajajočo ali bolečo mesečno čiščenje, naročite si moje starokrajsko zdravilo. Cena zavoju \$3.—
Pišite mi z popolnim zaupanjem!
MRS. MARGARETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

reportarske stvari poročam Glasu Narodu.

Najprvo naj se zahvalim prijatelju Mirkotu, tam nekje v Wise, za taka natančna pojasnila, kako priti do tistega čarobnega rešeta. Kot mi je ta prijatelj svetoval, sem tudi storil. Trikrat sem ga (rešeto) iskal po njegovih čarobnih navodilih ob polni luni, trikrat ob nebesni mavrici, potem sem pa šel ob določenih ponočnih uri na križ pota, kamor se je pripeljal neki črni mož z lizo, ter tebi nič meni nič, mi izročil "začarani" rešeto. To rešeto se pa rabi takole: Kjerkoli se vrši kaka zabava, kojakoli kluba, postaviti je treba rešeto v primerno bližino, kot bi hotel vse fotografirati. Po par minutah se vsa ta zabava navidezno vrši v rešetu. Vse se lahko nemoteno opazuje in tudi seveda vse čuje. Ko je pa stvar končana, pa vse, kar je nebodigatreba — ostane v rešetu. To se potem nese domov, ter se lahko kar v celoti pošlje v časopis.

Prihodnjic Vam nekaj teh stvari tudi pošljem na ogled. Ako ne bodo predebele, jih lahko natisnete. V slučaju pa, da so preveč obširne, jih pa pošljite nazaj v svrhu preresevanja. Ker je vsega tega krivo rešeto, naj bo tudi od govorno.

Vaše Rešeto.

Ambridge, Pa.

Le malo kdaj se čita v listu Glas Naroda kak dopis iz naše naselbine, akoravno je tu prilično število Slovencev. Oglasi se vsaj jaz vsako leto enkrat. Ne velja skoraj popisovati delavskih razmer, ker mislim da so, ne samo v Ameriki, ampak po celem svetu pod ničlo. Toliko da se giblje. Da bi kdo dobil delo, še ni za misliti. Govori se dosti po svetu o boleznih namreč influenci in gripi. Tudi ta ne prizanaša naši naselbini in se skoraj povsod več ali manj oglašuje. Mladina je pa nadlegovana dosti pa od "dobreev" (measles).

Kakor vse delo, tako tudi trgovina bolj slabo gre, ker narod ni mnogo denarja. Le malo jih je, ki zamorejo sproti plačevati za svoje potrebe. Vsi trgovci se pritožujejo o slabem biznisu, le eden se postavlja v domačih novinah, da ima sedem pomagačev, da je v mestnem odboru, da je, ne vem vse kaj, toda tega ne pove, koliko dobrega je napravil za prvi Ward, kajti on se ne oglašuje drugak kakor "I second the motion". Mislim, da bi bilo boljše, ako bi bilo manj hvale.

Priloženo vam pošljem naročnino za nadaljnega pol leta, ter vam želim mnogo uspeha, kakor tudi našemu Petru Zgagi.

Naročnik.

Viljudnost z davkoplačevalci.

Iz Budimpešte poročajo, da je dal finančni minister podrejenemu osebju, posebno pa izvršnim organom, ki pobirajo davke, strog nalog, naj bodo z davkoplačevalci zelo vljudni. Organi, ki se ne bi držali teh navodil, bodo disciplinirani in odpuščeni iz službe.

Peter Zgaga

Ko je bil v newyorški podzemski železnici največji naval, se je pripetil nenavaden dogodek.

Neki možki je ponudil lepi mladi ženski sedež. Ona je od presenečenja omedlela. Kajti v newyorški podzemski železnici ne poznajo moški ženskam sedežev.

Ko se je zavedla, se mu je lepo zahvalila. Tedaj je pa on od presenečenja omedlel.

Kajti newyorške lepoticice nimajo navade, da bi se moškemu zahvalile za kako uslugo.

*

Rojak je bil zelo bolan, toda zdravnik mu je obljubil, da ga bo po osmih mesecih spravil na noge, kar se je tudi v resnici zgodilo.

Pozneje je pripovedoval svojim prijateljem:

— Ja, dolžar je pa res držal besedo. Še prej nego v osmih mesecih me je spravil na noge. Sedaj že hodim. Voziti se namreč ne morem, ker sem moral prodati avtomobil, da sem mogel poravnati račun, ki mi ga je zdravnik poslal.

*

V stanovanju ameriškega humorista Marka Twaina so nekoč vložili Mark Twain je naslednji dan obesil pred vrata desko z napisom:

"Vsem bodočim vložilem! Vse srebrno jedilno orodje sem danes zamenjal s pločevinastim. Najdete ga v desnem predalu jedilne omarice v bližini koša, v katerem spijsi črne in bele mačke. Če potrebujete koš, položite mačke na preprogo na desno, a narahlo, da se ne prebude. Tudi jaz imam rahlo spanje in vas prosim, da me ne zbudite. Tozadevno boste našli gumaste čevlje v veži v bližini stojala za čevlje. Prosim, zaprite vrata dobro. Ne prenesem prepiha.

*

— Kaj, tak se upaš priti v šolo, neumit in nepočesan? Takoj se mi poberi domov, umazaneec! — je pognal učitelj malega lenuha.

Prihodnjega dne so prišli v šolo skoraj vsi učenci — umazani in nepočesani.

*

Francoskemu igralcu in dramatičnu Sachu Guitryju se je med neko predstavo pripetila majhna nerodnost. Eden izmed soigralcev bi se moral za kulisami ustrčiti — a samokres se ni hotel sprožiti. Zaman je čakal Guitry na strel. Ko je vedel, da ne bo nič, je besedilo svoje vloge malo izpremenil.

— Pravica je šla svojo pot. Nesrečnejši se je obesil.

V istem hipu je počilo. Ne da bi trenil z očmi, je Guitry dodal: —Pravičnost je v drugič zmagala. Mož se je tudi ustrelil.

*

Ritualna kongregacija je ravno kar izdala svoj seznam, iz katerega je razvidno, da je kongregaciji predloženih 551 predlogov za proglasitev v blažene in svetnike.

Vsi deli sveta so zastopani in sicer:

Afrika z 8, severna Amerika z 12, srednja Amerika z 2, južna Amerika z 21, Azija z 24, Avstralija z 2 in Evropa z 482 predlogi za uvedbo procesa. Med evropskimi predlogi jih je: iz Jugoslavije 1, iz Češke 1, Avstrije 1, Nemčije 6, Anglije 6, Belgije 13, Francije 116, Švice 2, Irse 3, Španije 55, Holandske 2, Italije 271, Romunije 1, Portugalske 2 in Poljske 2. Pri 57 slučajih gre za proglasitev svetnikov in pri 494 slučajih za blažene.

Italija ima torej 271 kandidatov, Jugoslavija pa enega. To je vsekakor malo čudno razmerje.

Toda vsekakor je eden boljši kot pa noben. Brez dvoma se bo tisti zavzel v nebesih za naše zatirane brate v Primorju. Toda dvomljivo je, če bo njegov glas kaj pridral zalegal.

Eder proti dvestoenaindesetdeset. To je naravnost gorstasno razmerje.

Radoveden sem, kdo je dvestoenaindesetdeseti kandidat. Pa že vsaj ni Mussolini.

Nič čudnega bi ne bilo, kajti razmerje med Vatikanom in fašizmom je v zadnjem času tako pristrano, da že skoro ne vešta, kako bi drug drugemu ustregla.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

150 strani

dobrega čtiva

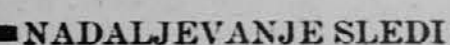
Cena 50 centov

Ni še prepozno, da
dobite Vaš izvod
Koledarja za 1932.

Pošljite naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York

VEMO, DA BOSTE ZADOVOLJNI

Knjigarna "Glas Naroda"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZAGOVOR

Iz zbirke "Med padarji in zdravniki".

Rdečelična Kolencova Nežka je bila pred tridesetimi leti kljub svojim petim križem še vedno pogleda vredna ženska. Upravljala je mitnico pri grobeljskem mostu pa se je poneči grehladila v koleno.

Proti se je pomagala tako zanihne več izgnati. Vse zdravnike blizu in daleč je že obrala; denar na je bila namreč Nežka, kakor vsi cestinarji. Vsi so poizkušali svojo srečo, dokler niso obupali nad uspehom sami, ali pa Nežka. Celo šmarjetska konjederka, slovit pomagalka v vseh težavah izvirnega greha, ni mogla Nežki nemo koleno do živga.

Vsa je bila že vdana mitničarka v bežjo voljo: — Pa ne bo v pakuro za grehe mlade krvi... Zgodilo se je pa, da je prišel naokoli beraž Jakolin in ji povedal, da je bil govoril s slovitim zagovornikom protina Hudomavko, doma izpod Trojan. Ko ji je pravil o Nežkinem kolenu, je zamahnila omaložujoče z roko:

— Poznam take bolezni, ki jim nihče ne more do živga. Pa veš, zakaj ne? Ker je takim bolnikom narejeno. Le na moj zagovor izgine bolezen.

Nikoli ni bila Nežka babjevrna, toda, če ti nihče ne pomaga, se zvežeš magari s samim vragom. Zato ji je tudi kar ugajala beraveča blagovest.

— Veš, Jakolin, kaj ti pravim. Pojdi k Hudomavki in jo naprosi, naj pride čimprej do mene, — je naprosila beraveča in mu odrinila srebrno krono.

Ni še minil teden, ko je pred grobeljsko mitnico zlezla s kramarskega voza zalita ženska zariplega obraza, s težko svilen ruto na glavi in svezjenjem pod pazduho. Dostojanstveno je pokimala vzravnostni Nežki na njeno vprašanje:

— Kaj so oni tista gospa, ki mi je pravil o njih Jakolin?

Prav redkih besed je bila zagovornica, ko se je krepčila pred poslom s savinjsko klobaso, prigrizovala rumen hleb in se zalivala s pristno paško črtno. Ko si je tako dobro podprla dušo, je razvila svoj sveženj. Osuplim Nežkinim očem se je odkrila skrivnost zagovorničnega instrumentarja: dvoje rdečih voščenih sveč, črn križ in brusn kos belega mramorja.

— Vžgalice mi dajte, — je zahtevala Hudomavka. Ko jih je Nežka prinesla, ji je gospa ukazala: — Na stol sedite tukajle pred mene!

Nežka je vsa trepetala, ko ji je porinila zagovornica goreči mrtvaški sveči v roke. Odrinila ji je

krilo in položila kos mramorja na zateklo koleno. Palec desnice je stisnila v figo, križ pa je vtaknila med prste z glavo Križanega navzdol. Prekriževala je bolno koleno naopak in mrmrala zagovor:

+ Odrin + odrin
+ protin + protin
+ peklenški + sin
+ Med sive + peči
+ kjer nič + živga ni
+ ukažem ti + ukažem

Grobna tišina je obšla sobo. Še ni bilo so odzvene na steni. Mrzle srage so teklo po Nežkinem čelu, ko je upihnila Hudomavka sveči in molče zavila svoj instrumentarj.

— Sedaj pa poskusite, hoditi! Nič več vas ne boli v kolenu! — je ukazala padarica vsej trdi Nežki. Saj še nog ni čutila Nežka, kakor bi šele bolečino, ko je šla gori in dol po sobi.

— Kaj vam nisem rekla, da je bila naredba v vašem kolenu? — je zmagovalno padarica in stegnila roko po plačilo: — Petak velja za moškega ali ženskega, za gospoda ali kneta.

Vsa omotena je odrinila Nežka padarici plačilo. Prav tedaj pa se je ustavil pred mitnico voz vranjskega voznika. K njemu je priselita Hudomavka. Ni rekla ne hvala in ne zbogom, samo malo je pokimala.

Voz s Hudomavko se ni bil pri Petku, ko je Nežko spet neusmiljeno vžignilo v koleno, da se skoraj sesedla. Vsa obupana je zajokala: — Celo gostija in cel petak sta šla. Bolezen pa je ostala, pa še smrtni greh in pokora...

Še dvajset let je grela Nežka svoj protin, ki jo je spremljal v grob

— Kaj so oni tista gospa, ki mi je pravil o njih Jakolin?

Prav redkih besed je bila zagovornica, ko se je krepčila pred poslom s savinjsko klobaso, prigrizovala rumen hleb in se zalivala s pristno paško črtno. Ko si je tako dobro podprla dušo, je razvila svoj sveženj. Osuplim Nežkinim očem se je odkrila skrivnost zagovorničnega instrumentarja: dvoje rdečih voščenih sveč, črn križ in brusn kos belega mramorja.

— Vžgalice mi dajte, — je zahtevala Hudomavka. Ko jih je Nežka prinesla, ji je gospa ukazala: — Na stol sedite tukajle pred mene!

Nežka je vsa trepetala, ko ji je porinila zagovornica goreči mrtvaški sveči v roke. Odrinila ji je

krilo in položila kos mramorja na zateklo koleno. Palec desnice je stisnila v figo, križ pa je vtaknila med prste z glavo Križanega navzdol. Prekriževala je bolno koleno naopak in mrmrala zagovor:

+ Odrin + odrin
+ protin + protin
+ peklenški + sin
+ Med sive + peči
+ kjer nič + živga ni
+ ukažem ti + ukažem

Grobna tišina je obšla sobo. Še ni bilo so odzvene na steni. Mrzle srage so teklo po Nežkinem čelu, ko je upihnila Hudomavka sveči in molče zavila svoj instrumentarj.

— Sedaj pa poskusite, hoditi! Nič več vas ne boli v kolenu! — je ukazala padarica vsej trdi Nežki. Saj še nog ni čutila Nežka, kakor bi šele bolečino, ko je šla gori in dol po sobi.

— Kaj vam nisem rekla, da je bila naredba v vašem kolenu? — je zmagovalno padarica in stegnila roko po plačilo: — Petak velja za moškega ali ženskega, za gospoda ali kneta.

Vsa omotena je odrinila Nežka padarici plačilo. Prav tedaj pa se je ustavil pred mitnico voz vranjskega voznika. K njemu je priselita Hudomavka. Ni rekla ne hvala in ne zbogom, samo malo je pokimala.

Voz s Hudomavko se ni bil pri Petku, ko je Nežko spet neusmiljeno vžignilo v koleno, da se skoraj sesedla. Vsa obupana je zajokala: — Celo gostija in cel petak sta šla. Bolezen pa je ostala, pa še smrtni greh in pokora...

Še dvajset let je grela Nežka svoj protin, ki jo je spremljal v grob

— Kaj so oni tista gospa, ki mi je pravil o njih Jakolin?

Prav redkih besed je bila zagovornica, ko se je krepčila pred poslom s savinjsko klobaso, prigrizovala rumen hleb in se zalivala s pristno paško črtno. Ko si je tako dobro podprla dušo, je razvila svoj sveženj. Osuplim Nežkinim očem se je odkrila skrivnost zagovorničnega instrumentarja: dvoje rdečih voščenih sveč, črn križ in brusn kos belega mramorja.

kakor Hudomavko njen zagovor. Grobeljsko mitnico so podrli, da ni ostal kamen na kamnu in teče danes cesta na tem selišču. Vse priče zagovora so mrtve, le zgodba je ostala.

Janko Kač.

NASI V AMERIKI

Po dolgi bolezni je umrla v Clevelandu Mary Špeh, rojena Šraj. Pokojnica je bila obče poznana v naselbin. V Ameriki se je nahajala 29 let. Doma je bila iz fare Bloke. Zapuščila soproga, pet sinov in tri hčere ter dva brata, v starem kraju pa sestro in brata.

— Clevelandka rojakinja Mrs. Mary Pogorelec si je zadnje srede dvakrat zlomila nogo in ključno kost v rami ko ji je spodrsnilo na stopnicah. Odpeljana je bila v Glenville bolnico.

— Matija Grahek, eden ustanovnikov društva "sv. Jožefa" na Calumetu, Mich., najstarejšega slovenskega podpornega društva v Ameriki, ni več med živimi.

Dolgo se je zoperstavljal in boril proti smrti, želeč, da bi dočkal zlati jubilej društva sv. Jožefa, katerega je bil tako zvest in katerega je pomagal ustrojiti pred dolgimi petdesetimi leti.

Ravno ko je bil na pragu proslave, ga je Bog poklical k sebi. Kjer ne bo več trpel muke, katere je sedem potrepeljivo prenašal celih teden mesecev. Umrl je v Memorial bolnici, v sterosti 74 let.

Pokojni Matija je bil rojen v črnomalskem okraju leta 1858 in je prišel leta 1880, 22 let star v Ameriko in sicer na Calumet, kamor se je tedaj izseljevalo večnoma Belokranjcev.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

— 14. februarja popoldne je preminul na svojem domu, na County Road, Raymbaultown, stari calumetski raseljnik in dobro poznan rojak John Judnich. Pokojni John, ki je bil ob času smrti 74 let star, je prišel na Calumet pred 47 leti in je bil ves čas, do leta 1923 zaposlen za Calumet in Hecla družbo. Pred devetimi leti je bil primoran vsled starosti opustiti delo pri družbi in od tedaj je živel v pokoju s svojo družino. Rad se je menil o starih časih in pripovedoval, kako vse drugače se je tedaj živelo pri majhni plači in skromnem življenju. 14. februarja proti večeru mu je pa mahoma postalo slabo in v kratkem je, previden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo.

ŠTEFAN FALČ OBDOJEN NA SMRT NA VEŠALIH

Maribor, 12. februarja

Na zatočni klepi je sedel danes človek, ki je v svojem najpodlejšem nagnenju vršil zločin za zločinom. Tretjina svojega življenja je prešel v zaporih, toda niti najstrožje kazni niso pri njem zašle.

Morilec Štefan Falč je sin revnih staršev in je svoja otroška in mladeniška leta preživel pri njih na Spodnji Poljskavi. Že v solski dobi je bil izpržen in izredno hudoben otrok. Ko je bil star komaj 14 let je bil obsojen pred mariborskim porotnim sodiščem zaradi posilstva in zaradi nevarne grožnje in izsiljevanja na 18 mesecev ječe. Od 14. leta pa do zadnje aretacije lani je bilo njegovo življenje polno samih zločinov.

Po prvi kazni je živel nekaj časa še pri svojih starših, ni pa ostal brez greha. Leta 1920. je odšel v Avstrijo za zaslužkom, toda imel je že svoje zločniške načrte.

1. aprila 1924 se je vrnil v domovino in je bilo njegovo prvo delo roparski napad v noči od 1. na 2. aprila v Gačniku, kjer je vlomil v sobo Franciške Heričeve, ki je sedaj že pokojna. Ta je bila sestra Julijane Heričeve, ki je bila njegova zadnja žrtev. Ko je Franciška Heričeva legla k počitku, je zaslišala glasno trkanje na vrata in kmalu zatem je zahreščalo, ob njem postelje se je postavil možki z dolgim nožem in zahteval od nje denar ali pa življenje. Že priletna ženica je od strahu omedlela in ropar je imel lahek posel. Našel in odnesel pa je samo 250 Din gotovine in še nekaj drugih manj vrednih stvari.

Zaradi tega roparskega napada je bil Falč aretiran v prvi polovici maja 1925 in oddan v zapore mariborskega okrožnega sodišča. V juniju nato je bil pred poroto obsojen na 8 let težke ječe. Kazen mu je bila pogojno nekaj znižana in je prišel v januarju 1930 na svobodo.

Po prestani kazni se je nekaj časa klatil v okolici Pragerskega in prišel kraji in ropati kar na debelo.

Da bi se izognil zasledovanju, je Falč zopet pobegnil v Avstrijo in je, kakor sam pravi, prišel tudi na Bavarsko, odkoder je bil pa izgnan in se je nato priklatil v Avstrijo, kjer je bil v novembru 1930 aretiran in oddan v zapore deželnega sodišča v Gradcu.

Na predlog mariborskega okrožnega sodišča pa je graško sodišče izročilo Falča našim oblastvom. Zoper njega je bilo takoj uvedeno sodno postopanje zaradi vlomna na Pragerskem, vlomna na Kumu, javnega posilstva v okolici Sv. Lovrenca na Pohorju in še zaradi raznih drugih tatvin in se je 10. julija lani zagovarjal pred mariborskim okrožnim sodiščem, ki pa je izreko zaradi nezadostnih dokazov oprostilno sodilo.

Ker pa je bil Štefan Falč tudi zasledovan kot vojaški begunec, ga je izročilo sodišče komandi mesta v Mariboru. Ob priliki vojaške eskorta pa se je posrečilo Falču, da je patrolji pobegnil.

Po srečnem pobegu je prišel Falč zopet v svoj rojstni kraj na Spodnji Poljskavo in se znal spretno skrivati pred orožniki, ki so ga iskali kot vojaškega begunca. Doma so mu postala tla prevroča ter jo je potegnil preko meje še prej pa je izvršil zopet dvoje drznih tatvin. Kje se je klatil v Avstriji, se ne ve. Med tem časom pa je bil izvršen v noči na 28. avgusta lani roparski umor na Gačniku.

29. avgusta zjutraj so našli v sadomonsku pri Heričevi hiši poselnicu Julijano Heričevo — mrtvo... Razklana lobanja je pričala o nasilni smrti. Storilec je bil vlomil v njeno stanovanje, prebrskal vse shrambe, si odrezal kos svinjine in iaginil. Za borih 180 D je moralata dati uboga starka življenje.

Roparskega umora Julijane Heričeve sta bila izprva osumljena Bachman in njegova žena, ki sta morala skrbeti za stanko. Kljub doslednemu zadrževanju, da sta nedolžna, sta morala v preiskovalni zapor, odkoder pa sta bila kmalu izpuščena, ker se je posrečilo izslediti pravega storilca.

Diktoskopi mariborske policije gospod Grobin je našel na predalu omare v sobi umorjene sledove prstnega odtisa, ki se je pri primerjavi popolnoma natančno strinjaj z originalnim odtiskom palca desnice kriminalnega tipa Štefana Falča.

Močno uklenjenega sta prignala dva stražnika morilca Štefana Falča v razpravno dvorano. Na prvi pogled je napravil vtis človeka, ki se ni ne kesa. Ravnodušno je sedel na klop kakor ne bi bil nikoli hišesar zakrivil. Ves čas je zrl skoro brezizrazno v Križanega pred seboj. Je srečnejše, dokaj močne postave, črnih las, moči močne brke in je oblečen v štajerski suknjič.

Razpravo je vodil višji sodni svetnik dr. Tombak, prisednici pa so bili vsi: višja sodna svetnika dr. Lemart in dr. Lešnik ter okrožna sodnika Kolšek in dr. Čemer. Obtožnico je zastopal državni tožilec dr. Zorjan, obtoženca pa je zagovarjal dr. Stajnik. Že pred pričetkom obravnave je napolnilo občinstvo razpravno dvorano in je bilo opaziti med poslušalci veliko zanimanje za razpravo, ki se je pričela točno ob 9.

Ko je državni tožilec čital obtožnico ki jo je obtoženec poslušal stoje, je bilo opaziti, da ga je med čitanjem zapustila prejšnja ravnodušnost in se je celo začel solziti ter si je večkrat otiral oči z robcem.

Na predsednikovo vprašanje, ali se čuti krivega, se je jokal kakor otrok in molčal.

Predsednik: — Nu, ali ste razumeli, česa vas obtožuje državni tožilec?

Obtoženec: Nisem kriv vsega, kar je tam napisano!

Predsednik: Zakaj ste pa orožnikom priznali vsa svoja dejanja, zaradi katerih stojite tu pred nami?

Obtoženec: Orožniki so me pretepali in niso odnehal, dokler ni sem priznal, kar so trdili.

Predsednik: Povejte nam, kaj ste počeli, ko ste prestali 8 let težke ječe in kaj ste delali potem?

Obtoženec: Nekaj časa sem pomagal domačim pri delu, potem pa sem šel za zaslužkom v Avstrijo, kjer sem tudi delal.

Predsednik je nato prečital razne druge dokaze, ki zgovorno pričajo o obtožencevih dejanjih in ga močno obremenjujejo.

Predsednik: Odkrito nam priznajte ali ste izvršili vlomno tatvino na Pragerskem in zagrešili še nekatere druge stvari, kakor ste to baš slišali iz obtožnice.

Obtoženec: Tega se ne spominjam več. Priznam, da sem vlomil samo enkrat v Glančnikovo pisarno na Pragerskem, nisem pa imel namena kraditi, temveč sem šel tja samo z namenom, da bi dobil kakšno službo. Če sem pa še kaj ukradel, sem to storil samo iz potrebe in siromaštva, ker sem bil delj časa brez zaslužka.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugemu vašemu danu. KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRABO IN ZA OBRABO SVOJIH OTEKOV?

Ali ste že sovzarovali za slučaj bolezni, nesreče ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolnišničk, podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah s 8. člani. Pristopnina prosta. — Berite najboljši slovenski tehnik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbanič, Ely, Minn.

Predsednik: Kdo je pa umoril Julijano Heričevo na Gačniku? V razpravni dvorani je zavladala grobna tišina, ki jo je prekinil samo jok obtoženca, ki je globoko povsli glavo in začel z drhtečim glasom pripovedovati:

Nisem pa imel tega namena, kakor me obdolžujete. Bil sem hudobno lačen in sem hotel poiskati kaj za jesti. Prišel sem okrog 10. zvečer mimo njene koč in vdrl v njeno sobo, kjer sem začel stikati po omarah. Med tem pa je prišla Heričeva s sekro nad mene in hotela zamahniti. V istem hipu sem jo povalil na tla, trikrat udaril po glavi, da se je zgrudila. Mislim, da se je samo onesvestila, zato sem jo dvignil in zavlekel za hišo na vrt na sveži zrak. Nato sem prebrskal vse omare in posteljo, kjer sem našel nekaj denarja in ga vtaknil v žep. V shrambi poleg kuhinje sem iz zaseke odrezal kos mesa in nato odšel v bližnji gozd, kjer sem prešel denar. Bilo je 180 Din. V strahu sem nato pobegnil v Avstrijo, iz Avstrije pa na Madžarsko za zaslužkom, ki ga pa nisem našel in sem se zopet vrnil domov.

Predsednik: Obtožnica pravi drugače. Vi ste ubili Heričevo z namenom, da se polastite njenega denarja in pa tudi zato, ker je pri obravnavi, ko ste napadli njeno sestro, pričala zoper vas. Ali je tako?

Obtoženec: To ni res, saj ste tudi orožnikom, ko so vas prignali na kraj umora na Gačniku, vse tako lepo in natančno povedali. Sedaj nam pa še povejte, kaj je bilo na Kumu. Tam ste z nožem napadli dve ženski in vam je morala ena dati denar, druga pa svoje telo.

Obtoženec: Tam nisem bil, saj niti ne vem, kje je ta kraj. Takrat sem bil v Mariboru. To lahko potrdijo tudi priče.

Drž. tožilec: Zakaj tajite? Če ste priznali že umor, priznajte tudi to, povejte čisto resnico. Mi vas že poznamo, da priznate samo to, kar vam neizpodbitno dokazemo, vse drugo pa dosledno tajite.

Nato so bili zaslišani še orožniki, ki so izpovedali, da so z njim ob priliki preiskave zelo lepo ravnali. Dopoldanska razprava je bila nato zaključena ob 13.15.

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

38

(Nadaljevanje.)

In kako je igrala! Ne, ni igrala, živela je v svoji vlogi, v njegovi junakini. Ako bi bil šutil, da je napela vse svoje moči, da doseže z njegovim delom uspeh, ker je s tem želela plačati del svojega greha nad njim!

Saj ni mogel vedeti, da je dobro poučena o njegovem sedanjem življenju.

Da se ne bi z njo sestal, je skoro pobegnil iz mesta in je celo opustil priliko, da bi doživel uspeh svojega dela. Ni hotel, da bi ga bil kdo vrgel s poti, ki si jo je tako odločno zahteval.

Imel je ženo in otroke, imel je mnogo dela in dolžnosti in — bil je moč.

Sen njegovih mladih let je moral biti za vedno izsanjan. V obeh svojih otrocih je hotel iskati mir svoji duši.

Gospa Agneta se je čudila, da se je tako naglo vrnil. Spočetka je mislila, da ga je prignala skrb zaradi njene bolezni. Ali pa je bilo vendar kaj drugega? Njej se je zdel Joško po vrnitvi čisto druga. Ali igra abstinenco ni ugajala?

Njeno skrbno vprašanje ji je bral na obrazu. Ko jo pogladi po skrbnem čelu, ji pravi:

— Ne, moja Angela, lahko sem zadovoljna. Jutri boš brala. Toda ves čas prve vprizoritve z vsem, kar je s tem v stiku, ni pomislil zame nič, zato sem skoro pobegnil.

Nasmeh, ki je spremljal teden, ko bom zopet popolnoma zdrava, grem s teboj v gledališče, da bom tudi jaz videla sad tvojega dela.

— Vsaka moja misel je bila pri tebi, Joško. Pristržno sem molila za tvoj uspeh.

Joško se skloni nad njene roke in jih poljubi. Kako dobro mu je del domač mir, kakor tudi velika skrbna in materinska ljubezen njegove žene. Nehote globoko in olajšano vzdihne.

Kar najnatančneje ga izprašuje, vse je hotela vedeti. Zarečil oči poslušati njegovo poročilo. Saj mu je tudi ona pomagala pri njegovem delu.

Joško, ki sicer ni nikdar kar govoril o svojem delu, ji je vendar mnogokrat prebral, kar je napisal in pogosto jo je vprašal za svet, ker je bila zelo razumna in duhovita.

Agneta ga prime za roko in prosi, ji pride skozi ustnice:

— Kaj ne, Joško, prihodnji teden, ko bom zopet popolnoma zdrava, grem s teboj v gledališče, da bom tudi jaz videla sad tvojega dela.

Za trenutek se je prestrašil. Toda ta želja njegove žene je bila tako razumljiva, da bi se ji moral zdeli čudno, ko bi odrekal.

Pa tudi: zakaj ta bojazen? Saj ni govoril z nobenim igralcem ali igralko, ker sam ni hotel. In tega se bo drugič še lažje izognil kot pa pri prvi predstavi.

Veseli ga je, ko je naslednji dan bral v časopisu, kako navdušeno je sprejelo njegovo prvo igr. Kako je list hvalljivo posamezne prizore! Še bolj pa je veselilo njegovo ženo, ki več ni mogla čakati dneva, ko bo živo videla delo svojega ljubljeneža.

Bilo je, kot bi veselje za to pospešilo njeno ozdravljenje. Čez en teden je šel Joško s svojo ženo ob strani v gledališče. Zopet je opazil globoki utis, ki ga je kazal vsak gledalec ob pogledu na razprostrane sedeže.

Zdelo se mu je, kot da se je Marga Hafnerjeva še bolj zatopila v svojo vlogo. Bilo je pretresljivo življenje, kar je predstavljala.

Med odmorom pogleda Joško po gledališču in po ložah. Tam v loži zagleda poznan obraz in takoj je vedel, da je to baron Ulrich Kamnikar.

Izpremenil se je malo ali veliko: tega Joško sam ni mogel spoznati.

Ulrich je bil vedno elegantni gospod z obrazom, na katerem ni mogel dognati njegovih let; vedno je bil isti: ne mlad, ne star; zraz njegovega obraza je bil vedno isti.

Joško je mogel svojega nekdanjega prijatelja natančno opazovati. Običen je bil brezhibno. Njegov obraz pa ni ugajal Jošku. Na njem je opazil posledice prehitrega življenja. Okoli oči se mu je gubaničala boža; njegovi sicer skrbno počesani črni lasje so postali, še redki. Naravnost oduren se je Jošku zdel njegov nasmehek in poželjiv pogled po damah.

Ta človek je živel popolnoma v drugem svetu kot on. Ni mogel razumeti, da je mogel ta človek kdaj biti njegov prijatelj, katerega je občudoval in si ga stavil za zgled.

Poleg njega je sedela ne več mlada, pa elegantno oblečena dama. Gotovo je bil v kakemkoli razmerju z njo, kajti živahno in zaupno mu je govorila.

Filmska igralka Rija Riharjeva ni, — si misli Joško. Čudno, da je v tem trenutku oni lepi, samozavestni obraz ženske, ki jo je zadnjikrat videl v Ulrichovi družbi, stopil tako živo pred oči. Kdo ve, koliko jih je od tedaj imel Ulrich v svojem objemu in jih poljubljal. Ulrich je bil velik ljubitelj ženskega spola.

Mogoče se je Ulrichu zadelo, da ga kdo opazuje, kajti naenkrat prenela razgovor s svojo spremljevalko in se ozira po gledališču. Ne nadoma obstanejo njegove oči na mlademu, plavalasem gospodu, ki je bil živa podoba svežosti, moči in zdravja. Marsikatero žensko oko se je oziralo na lepega, visokega gospoda s sladkim nasmehom in blestečimi očmi. Joško pa se ni niti najmanjše zmenil za vse to. Nekdo je izrekel in govorilo se je dalje: plavalasi gospod v tretji loži je pisatelj te drame.

Ulrich se strese, ko spozna v tem gospodu Joška Ahčina. Priznati si je moral, da se je Joško izpremenil, toda v svoj prid.

Ni bil več oni neizkušeni mladenič, kateremu se je prej pogosto posmehoval. Na njegovem obrazu je bila resnoba in mir, kar je moralo na vsakega uplivati. Njegova postava je morala vsakemu vzbuditi pozornost.

Zdaj so se srečale oči obeh nekdanjih prijateljev. Dolgo se nepremično gledata. Ulrich je bil radoveden, ako ga je Joško spoznal in ako mu bo dal kako znamenje, da ga pozna. Toda nobena poteza v Joškovem obrazu se ni izpremenila. Tuje, mrzlo je plaval njegov pogled dalje. Samo okoli ust se mu je raztegnila poteza zaničevanja, kar je Ulricha neizmerno raztogotilo.

Za tega človeka, ki je sedel Jošku nasproti v loži, mu ni bilo več mar.

Od onega dne, ko ga je zaradi Margarete poklical na odgovor, in ga posteno pretresel, ni več slišal o njem. Ulrich ga ni poklical na dvoboje, pa ga tudi ni tožil. Mirno je sprejel na sebe sramoto.

Vse novo in živo je postalo v Jošku, ko je tako nenadoma zopet videl človeka, ki mu je uničil njegovo življensko srečo. Navzlic temu, da ni prav nič dal na zunanjo slavo, mu je bilo vendar v veliko zaščito, da je bil baron Kamnikar priča njegovega velikega uspeha. Četudi mogoče Ulrich ni še vedel, kdo je napisal dramo, ker jo je izdal pod drugim imenom.

Ko je bila igra končana, ploskanja ni hotelo biti konec

Klicali so pisatelja ki pa se ni prikazal. Naenkrat pa se obrnejo nekateri gledalci proti loži, v kateri je sedel Joško in so mu ploskali. Celo občinstvo prične tedaj z glasnim ploskanjem in vse se ozira nanj. Pride režiser in ga prime pod pazduho ter ga pelje na oder, kjer je stopil sredi igralcev in se pokazal ter poklonil občinstvu. Mogoče se je v njegovih mislih porodila tudi želja, da bi govoril z Margareto in čutil njeno roko v svoji roki, ko bi se ji zahvalil za njen tako popoln nastop.

Sedaj ni bilo nobenega vstavljanja več. Neka višja moč je to določila; sam ni tega hotel in tudi sam ni svojevolično na to pripejal.

(Dalje prihodnjic.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

WISCONSIN UVEDEL ZAVAROVANJE PROTI NEZAPOLNOSTI.

Država Wisconsin je sprejela zakon o nezaposlenosti odškodninskih (unemployment compensation law). To je zakon prvi svoje vrste v Združenih državah in velike važnosti kot predhodnik zakonodaje na tem polju.

"Unemployment Compensation Act" države Wisconsin (takozvanj Groves' Act) postavlja breme odprave proti nezaposlenosti na rane industrije. Niti delavci niti država nimajo prispevati k tej odpravi. Zakon je bil sprejet v posebnem zasedanju legislature, ki ga je governar La Fallette sklical v to svrhu.

Zakon nudi industriji priliko, da ustvari prostovoljni sistem kompenzacije za nezaposlenost v roku prihodnjega poldruga leta. Ako 1. julija 1933 manj kot polovica delodajalcev uvede prostovoljni sklad za nezaposlenost, država nastopi in zavarovanje proti nezaposlenosti postane prisilno.

Op novem zakonu mora vsak delodajalec, ki ni ustanovil lastnega sklada, plačevati ne več kot 2% vseh mezdnih izplačil državnemu skladu, kjer bo to vloženo na njegov račun. Ta delodajalecva rezervira se uporabi za plačevanje nezaposlenosti odškodnin njegovim delavcem, ako on jim ne more dati vsaj polčasne zaposlenosti. Obveznost vsake družbe se omejuje na znesek, vloženo na njen račun v državnem skladu. Odškodnine se omejuje na 50% meзде, ali \$10 je tedenski minimum. Izplačljive so za one več kot 10 tednov. Doba, tekom katere se plačuje odškodnina, je odvisna od dobe stalne zaposlenosti pred odpustitvijo. Ako rezerva v državnem skladu znaša več kot \$75 za vsakega delavca, se plačila delodajalca znižajo, tako da se s tem nagradi delodajalec, ki daje stalno delo.

Zakon nadalje določa, da vsaka vladna oblast more dati delo ne-

DENAR POŠILJA

v Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo in druge države točno in sigurno stara in zanesljiva tvrdka

LEO ZAKRAJSEK
630 — 9th Avenue
New York, N. Y.

Cene za dinarje in lire so sledeče:

500	dinarjev za	\$ 9.65
1000	"	\$19.30
2000	"	\$38.60
3000	"	\$57.90
5000	"	\$96.50

100	lire za	\$ 5.90
200	lire za	\$11.80
300	lire za	\$17.70
500	lire za	\$29.50
1000	lire za	\$59.00

TA TVRDKA OPRAVLJA TA POSEB

ZE NAD 12 LET

zaposlenemu delavcu pri javnih gradnjah in uporabiti kot del meзде odškodnino, ki bi jo drugače dobival od svojega gospodarja. Ako ni dela, se nezaposleni delavec, dobivajo odškodnino, nagovarja na obisk strokovne šole.

Zakon se tiče delavcev onih delodajalcev, ki zaposlujejo deset ali več oseb za štiri ali več mesecev tekom predhodnega leta.

Prof. Harold M. Groves, član wisconsinske legislature in predlagatelj tega zakona, tako komentira ta novi eksperiment v socialni zakonodaji:

"Zakon sicer nudi le zmerne odškodnine, ali glavni pomen te nove vrste zakonodaje obstoja v načelih, ki jih je zakon uvedel. Ta načela so sledeča:

"Delavec je, ki je vložil čas in trud v podjetje, dobiva s tem položaj, ki je skoraj sličen onemu delničarja ali imetelja obveznice. On je upravičen do nečesa več kot odpuštnice brez odpovedi in do neke mere rednega dohodka. Industrija je že od zdavnaj držala rezerve za plačevanje obresti in dividend v časih slabih poslov. Sedaj tudi delavec je vključen v to načelo rezervnih skladov.

"Zakon postavlja načelo, da industrija sama mora nositi stroške nezaposlenosti. Odškodnina za nezaposlenost gre delavcu v imenu pravice in ne miloščine.

"Zakon nalaga, da država smatra, da uprava industrije more odpraviti mnogo nezaposlenosti, ako posveti temu vprašanju toliko pažnje, kolikor je je posvetila industrijski tehniki.

"Zakon države Wisconsin je radikalno različen od evropskih sistemov zavarovanja proti nezaposlenosti. Smatra nezaposlenost kot stroške industrije, ravno kakor deprecijacijo in določa, da gre ta stroške na račun "overhead-a" industrije. Evropski zakoni zahtevajo prispevanje od delodajalca brez ozira na vrsto posla in na njegova prizadevanja za stabilizacijo industrije. Delodajalec tam prispeva skupaj z delavci in vlado. Tvoritelji wisconsinskega zakona so menili, da bo ta zakon pospešil prizadevanje delodajalcev, da se nezaposlenost zniža. Ta novi zakon se bolj naslanja na ameriško kompenzacijske zakone kot na evropske sisteme delavskega zavarovanja proti nezaposlenosti."

SODNIJSKI OGLASI

iz
stare domovine.

T 10 32

2

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

PETROVČIČ FRANC, rojen 18. avgusta 1872 v Borovnici št. 44, sin Franceta in Urše rojene Tekavce, je odšel okrog 1. 1896 v severno Ameriko, sploščka je večkrat pisal domov, naposled 1. 1913 odtega časa dalje pa ni več glasu o njem.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu 124 št. 1. o. d. z. se uvede na prošnjo njegovega brata Petrovčiča Josipa, kolarja v Cerkljici št. 35 postopanje za proglasitev mrtvim, ter se izda poziv, da se o pogršencu poroča sodišču.

PETROVČIČ FRANC se poziva, da se zgasi pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 15. marcu 1933 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Deželno sodišče v Ljubljani odd. III, dne 11. januarja 1932.

SHIPPING NEWS

26. februarja:	Mauretania, Cherbourg
27. februarja:	Europa, Cherbourg, Bremen
3. marca:	Hamburg, Hamburg, Cherbourg
4. marca:	Ile de France, Havre, Berengaria, Cherbourg
9. marca:	Bremen, Cherbourg, Bremen
10. marca:	Deutschland, Hamburg, Cherbourg
11. marca:	Majestic, Cherbourg
14. marca:	Augustus, Lubrovnik in Tret
17. marca:	New York, Hamburg, Cherbourg
18. marca:	Europa, Cherbourg, Bremen
18. marca:	Olympic, Cherbourg
22. marca:	Ile de France, Havre
23. marca:	Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
24. marca:	Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
25. marca:	Bremen, Cherbourg, Bremen
28. marca:	Mauretania, Cherbourg
29. marca:	New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
31. marca:	Hamburg, Hamburg, Cherbourg
1. aprila:	Majestic, Cherbourg
2. aprila:	Milwaukee, Hamburg, Cherbourg
3. aprila:	Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
6. aprila:	Europa, Cherbourg, Bremen
6. aprila:	Aquitania, Cherbourg
7. aprila:	Deutschland, Hamburg, Cherbourg

8. aprila:	Ile de France, Havre, Olympic, Cherbourg
9. aprila:	Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
13. aprila:	Bremen, Cherbourg, Bremen
14. aprila:	New York, Hamburg, Cherbourg
15. aprila:	Mauretania, Cherbourg
20. aprila:	Europa, Cherbourg, Bremen
21. aprila:	Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
22. aprila:	France, Havre, Majestic, Cherbourg
23. aprila:	Cleveland, Hamburg, Cherbourg
24. aprila:	Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
27. aprila:	Aquitania, Cherbourg
28. aprila:	Hamburg, Hamburg, Cherbourg
29. aprila:	Columbus, Cherbourg, Bremen
30. aprila:	Homerus, Cherbourg
30. aprila:	Ile de France, Havre, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

ILE DE FRANCE

4. MARCA — 6. popoldne

22. Marca in 8. Aprila

LAFAYETTE

15. Marca in 16. Aprila

DE GRASSE

1. Marca in 5. Aprila

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej

Za pojasnila in potne liste vprašajte nase pooblaščenega agenta

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TREPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA". OZIROMA SE NAROČE.

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

DOMOVINO

Z A

CVETNO NEDELJO

VELIKI TEDEN

VELIKO NOČ

Velik, posebno voden izlet na največjem

— parniku sveta —

ODPLUJE

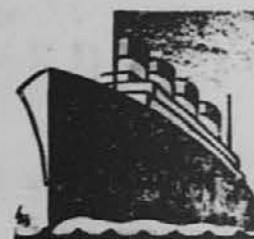
Majestic 11. marca

Hitra udobna vožnja po najkrajši poti do Evrope.

Za Velikonočno Nedeljo

S. S. OLYMPIC 18. mar.

Hitre, ugodne zveze z vsemi kontinentalnimi točkami iz Cherbourg. Nizke cene. Vprašajte lokalnega agenta ali

WHITE STAR LINE

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

No. 1 BROADWAY

NEW YORK CITY

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISE ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROBEN

V TEM LISTU VSAKI TEDEN